

دیدگاه

نقش اعضای هیئت علمی، در اعتلای تربیت اخلاقی در دانشگاهها

سعیده خجسته*

7. استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

چکیده

* نویسنده‌ی طرف مکاتبه:

سعیده خجسته

آدرس: تهران، دانشگاه پیام نور.

کد پستی: 369719397

تلفن: 034325640

Email: saeidekhjosteh333@gmail.com

تاریخ دریافت: 1399/3/24

تاریخ پذیرش: 1400/4/7

تاریخ انتشار: 1400/7/15

هدف از مقاله‌ی حاضر، بررسی نقش اعضای هیئت علمی دانشگاهها، در اعتلای تربیت اخلاقی در دانشگاههاست؛ همچنین، در این مقاله، سعی شده است ابعاد تربیت اخلاقی (بعد عاطفی و شناختی و رفتاری)، در قالب راهکارهای عملی، به اعضای هیئت علمی دانشگاهها ارائه شود. برای این کار، از همه‌ی منابع موجود داخلی و خارجی، از جمله کتب و مقالات مرتبط و به‌روز، استفاده شده است. روش جمع‌آوری داده‌ها، کتابخانه‌ای بوده است. یافته‌های این تحقیق، نشان‌دهنده‌ی این مهم است که وظیفه‌ی اعضای هیئت علمی دانشگاهها، این است که ضمن تحکیم اعتقادات دینی دانشجویان، در ارتقای تربیت اخلاقی آنها نیز، کوشش کنند؛ رشد ابعاد عاطفی و شناختی و رفتاری، موجب اعتلای تربیت اخلاقی در اعضای هیئت علمی و دانشجویان می‌شود و آنها می‌توانند با روش‌هایی مانند رسیدن به آرامش قلبی و طمأنینه، تقویت انگیزه در خود، طرح شوخی‌های مناسب در کلاس و حفظ روحیه‌ی شوخ‌طبعی، دوری از کمال‌گرایی افراطی و غرور و داشتن اخلاق نیکو در کلاس، برای تربیت و رشد بعد عاطفی تلاش کنند. بعد شناختی تربیت اخلاقی، به تدریس اثربخش و مؤلفه‌های مرتبط با آن می‌پردازد که قدرت بیان و وضوح گفتار مدرس، مدیریت بهینه‌ی کلاس و تعامل مؤثر و سازنده با دانشجویان، شیوه‌هایی هستند که به‌عنوان راهکار عملی، ارائه شدند. در بعد رفتاری، توجه به حریت اخلاقی، تاب‌آوری، گشودگی اخلاقی و پرورش روحیه‌ی نقدپذیری، از مهم‌ترین راهکارهای رشد محسوب می‌شوند.

واژگان کلیدی: اخلاق، تربیت اخلاقی، اعضای هیئت علمی، دانشگاه.

مقدمه

انسان شگفت‌ترین مخلوق خداوند و والاترین نشانه‌ی حق است. او دارای صفات و کمالات الهی است. حقیقت انسان، حقیقتی ملکوتی است؛ از این رو، تربیت اخلاقی برای هر جامعه‌ای، امری ضروری به شمار می‌رود؛ با تربیت خوب است که می‌توان به ارزش‌های واقعی، ثبات و استحکام بخشید و ضدازش‌ها را که در بسیاری از جوامع، سبب بحران‌های معنوی شده است، کم‌رنگ کرد. از این نظر، پرورش ابعاد تربیت اخلاقی، یکی از مهم‌ترین اهداف و رسالت پیام‌آوران و متفکران بوده است (۱). اخلاق، آن هوای لطیفی است که اگر در جامعه‌ی بشری وجود داشته باشد، انسان‌ها می‌توانند با تنفس آن، زندگی سالمی داشته باشند (۲). عمل به تربیت اخلاقی، به‌عنوان هدف اصلی انبیا مطرح شده است. علاوه بر ادیان الهی، فیلسوفان پیشین، نظیر سقراط و افلاطون و ارسطو، هدف اصلی تربیت را پروردن انسان‌هایی با اخلاق حمیده و آراسته به هنرهای اخلاقی، مانند دانایی، دادگری، جرأت و خویش‌داری معرفی کرده‌اند (۳). اسپینوزا و روسو، اخلاق را به‌عنوان جنبه‌ی برتر انسان می‌دانند و کانت معتقد است که تربیت اخلاقی، آخرین و عالی‌ترین سطح تربیت است (۴). سلامت و آرامش روانی هر انسانی، مربوط به خلق و خوی اوست؛ بنابراین، تربیت اخلاقی باید در سرلوحه‌ی برنامه‌های دانشگاهی قرار گیرد (۵). از طرف دیگر، در بین محققان و فیلسوفان مسلمان ایرانی، علامه طباطبایی، تخلق انسان‌ها به اخلاق الهی را به‌عنوان هدف اصلی تربیت اخلاقی معرفی کرده‌اند (۶).

انسان کامل، فردی است که علاوه بر علم، دانش و تخصص، به تربیت اخلاقی نیز، آراسته باشد؛ چراکه تربیت اخلاقی، یکی از ویژگی‌های مهم در هر شغل و حرفه،

به‌خصوص در حرفه‌ی معلمی و استادی، است. قطعاً، همه‌ی مراکز آموزشی و به‌ویژه مراکز آموزش عالی و دانشگاه‌ها، به‌عنوان اصلی‌ترین و کلیدی‌ترین مراکز آموزشی، نقشی بسیار مهم در تربیت اخلاقی دانشجویان دارند (۷).

در این مقاله، سعی شده است ابعاد تربیت اخلاقی، شامل بعد عاطفی و شناختی و رفتاری، به‌همراه راهکارهای عملی، برای اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها ارائه شود. شیوه‌ی گردآوری داده‌ها در این مقاله، کتابخانه‌ای است و محقق، با استفاده از روش یادداشت‌برداری از منابع موجود داخلی و خارجی، اقدام به سازمان‌دهی محتوای مقاله کرده است.

تبیین ابعاد مسأله

در این مقاله، ابعاد تربیت اخلاقی، شامل بعد عاطفی و شناختی و رفتاری، به‌همراه ارائه‌ی راهکارهای عملی در هر بعد، بر اساس منابع موجود، استخراج شده است که به شرح و بیان این ابعاد پرداخته می‌شود:

بعد عاطفی

تورنتون (۱۹۹۵) پایه و اساس تربیت اخلاقی در انسان‌ها را، عواطف و امیال می‌داند (۸)؛ "شیوه‌ی برخورد اخلاقی افراد، ناشی از ظرفیت‌های عاطفی آنان است. امیال از رغبت‌های انسان نشأت می‌گیرند که می‌خواهند خودشان را در عمل نشان دهند؛ توانایی برای کنترل این امیال و تکانه‌ها، اساس تربیت اخلاقی را تشکیل می‌دهد (۹). تربیت اخلاقی از احساسات شروع می‌شود؛ زیرا اگر هر فردی، از ابتدا، یاد بگیرد که چگونه احساسات خود را کنترل کند، بعدها، بهتر می‌تواند عواطفش را تحت کنترل خود درآورد (۱۰). منظور از بعد عاطفی تربیت اخلاقی، این است که دسته‌ای از احساسات اخلاقی مشخص، در فرد، پرورش یابد که او را به کمال عاطفی برساند (۶)؛

مترتب است؛ مثلاً، اگر دانشجو هنگام گوش دادن به درس، قدری، آرامش یابد و اضطراب او کم شود، ناخودآگاه، برای حضور در کلاس، انگیزه‌ای قوی‌تر پیدا می‌کند؛ همچنین، اگر دانشجو احساس کند که مطالبی را که استاد بیان می‌کند، در زمان حال یا آینده، به کارش می‌آید، انگیزه‌ای بیشتر برای یادگیری درس و حضور در کلاس پیدا می‌کند. قطعاً، عضو علمی که وظیفه‌ی تدریس درسی خاص را بر عهده می‌گیرد، می‌تواند بالاترین منبع ایجاد انگیزه در دانشجو باشد (۱۳).

تقویت شوخ‌طبعی: شوخ طبعی پدیده‌ای چند وجهی و پیچیده است که تعریفی جامع و کلی از آن در دسترس نیست. "شوخ طبعی، یکی از مهم‌ترین جنبه‌های ارتباطات اجتماعی، قابلیت یا فرایند شناختی، رفتار ارتباط بین فردی و یک راهبرد انطباقی یا سبک دفاعی است" (۱۴). شوخ طبعی می‌تواند سلامت عقل و تفکر منطقی را در مسیر مناسب هدایت کند (۱۵). پژوهش‌ها نشان می‌دهد معلمانی که ویژگی شوخ طبعی دارند، بهتر می‌توانند با شاگردان خود ارتباط برقرار کنند و میزان اثرگذاری آن‌ها بیشتر است (۱۶). به‌طور کلی، شور و شوق، گرمی و شوخ طبعی، به‌عنوان ابزاری برای ایجاد محیطی مناسب برای یادگیری (محیطی صمیمی و به دور از تنش)، ویژگی‌هایی مفیدند؛ اما در استفاده از آن‌ها، افراط جایز نیست (۱۳). نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهند که تأکید بیش از اندازه بر این ویژگی‌ها، عملاً، یادگیری دانش‌آموزان را کاهش می‌دهد (۱۷).

دوری از کمال‌گرایی افراطی: دورشدن از مسیر اعتدال و گرفتار افراط و تفریط شدن، مشکل‌زاست. یکی از بالاترین مظاهر افراط در بین اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها، این است که می‌خواهند دانشجویان، همه‌ی حرف‌ها و حتی شیوه‌ی کارشان را در کلاس، همیشه تأیید کنند. برآورده‌نشدن چنین

بنابراین، باید تلاش شود که شرایط و زمینه‌ای فراهم گردد تا فرد بتواند نفس خود را کنترل کند. منظور از نفس، در اینجا، همان امیال و خواهش‌ها هستند که با عواطف، سر و کار دارند. هدف از کنترل نفس، این است که فرد، به تعادلی روحی برسد و بتواند برخی از عواطف منفی، همچون حسد و غضب را کنترل کند. این کار موجب می‌شود تا انسان، هم، در مسیر اصلی زندگی که همانا، توجه تام انسان به خداوند است، به‌درستی، گام بردارد و هم، در محیط‌های آموزشی بتواند خود را به اصول اخلاقی مزین کند تا نمونه‌ی عملی مناسبی برای دانشجویان باشد. در ادامه، راهکارهای عملی برای رشد بعد عاطفی ارائه می‌شود:

آرامش قلبی و طمأنینه: "آرامش قلبی، یعنی با یاد خداوند، تمایل دل‌ها به سوی خداست؛ به‌طوری‌که ایمان درون دلشان، متزلزل نشود، به این سو و آن سو، منحرف نشوند و دچار تردید نگردند؛ همان‌طور که زمین محکم، این چنین است و اشیائی را که بر گرده‌ی خود دارد، نمی‌لغزاند (۱۱)؛ به همین دلیل، افرادی که همواره، به یاد خداوند هستند، دارای سکونت و آرامش قلبی اند (۱۲)؛ بنابراین، آرامش قلبی و طمأنینه، یکی از مهم‌ترین ابعاد عاطفی تربیت اخلاقی است که هر عضو علمی، باید به آن مزین باشد. قطعاً، استادی که آرام است، می‌تواند این آرامش را به دانشجو منتقل کند و درست، حالت برعکس این مسأله هم وجود دارد؛ استادی که مدام عصبی و خشمگین است و نمی‌تواند عواطف منفی خود را در کلاس کنترل کند، در تدریس هم موفق نخواهد بود. آموزش مباحث درسی، در فضایی توأم با آرامش و سکونت قلب، بهتر و عمیق‌تر انجام می‌شود.

تقویت انگیزه: انگیزه یکی از مهم‌ترین عوامل در تدریس مؤثر است. بالاترین علت ایجاد انگیزه در انسان، آن است که او، کاملاً متقاعد شود که بر کاری که انجام می‌دهد، فوایدی

و تدریس مؤثر، مهم‌ترین هدف مؤسسات آموزش عالی در نظر گرفته می‌شود (۱۹). بعد شناختی تربیت اخلاقی، به تدریس اثربخش و مؤلفه‌های مرتبط با آن می‌پردازد که در اینجا، می‌توان به تقویت قدرت بیان و وضوح گفتار مدرس، توجه به مدیریت مناسب کلاس و تعامل سازنده با دانشجویان اشاره کرد:

تقویت قدرت بیان و وضوح گفتار مدرس: قدرت بیان و وضوح گفتار مدرس، یکی از کلیدی‌ترین راهکارهای تدریس اثربخش است. علاوه بر آن، مهارت‌هایی همچون: وضوح و بلندی متناوب صدا، علاقه‌مندی و اشتیاق عضو علمی به تدریس، برقراری ارتباط چشمی، حرکات رفتاری و حالت‌های معقول، استفاده از زبان بدن و وسایل کمک‌آموزشی، تشویق به سؤال کردن و... (۲۰). صدای معلم، یکی از حربه‌های قدرت بیان مدرس است و همچون نوای موسیقی است که اگر خوب نواخته شود، شنوندگان مشتاقی خواهد داشت (۲۱). نتایج حاصل از پژوهش‌ها نشان داده است که وضوح گفتار مدرس، با بالا بودن سطح دانش او و ابهام در کلام استاد، با پایین بودن سطح دانش او، رابطه‌ی مستقیم دارد (۲۲). ساده‌ترین راه برای روشن شدن توضیحات، استفاده از مثال‌های کاربردی و ملموس است (۲۳). کلارک^۱ و سالومون^۲ (۱۹۸۶) نشان دادند که استفاده‌ی هم‌زمان از وسایل کمک‌آموزشی با وسایل رایج، می‌تواند در بهبود یادگیری مؤثر، تأثیری معنی‌دار داشته باشد (۲۴).

توجه به مدیریت بهینه‌ی کلاس: یکی از مهم‌ترین نکات در مدیریت بهینه‌ی کلاس، زمان ورود به آن است. عضو علمی، با شروع به موقع کلاس، هم، درس انضباط و وقت‌شناسی به دانشجویان می‌دهد و هم، اعتماد آن‌ها را به خود و شخصیتش جلب می‌کند. یکی دیگر از نکات مهم در مدیریت کلاس،

انتظارات افراطی و نامعقول، باعث دل‌سردی طرفین (استاد و دانشجو) از یکدیگر می‌شود و ادامه‌ی تدریس اثربخش را متوقف می‌کند (۱۳). از طرف دیگر، اگر همه‌ی دانشجویان با افکار و عقاید استاد موافق باشند، روحیه‌ی نقدپردازی در دانشجویان، کم‌رنگ می‌شود که این مسأله نیز، یکی از آسیب‌های مهم فضاها‌ی آموزشی است.

دوری از غرور و داشتن اخلاق نیکو: بر اساس آیه‌ی هجده در سوره لقمان، یکی از مهم‌ترین هدف‌های تربیت اخلاقی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها، دوری از کبر و غرور است؛ چراکه آن‌ها، به‌عنوان الگوی دانشجویان مطرح‌اند و باید تلاش کنند که خود را به اخلاق نیکو مزمین کنند. همین اصل، یکی از مهم‌ترین راهکارهای جذب دانشجو، به محیط‌های آموزشی است (۱۲).

دومین بُعد مهم در تربیت اخلاقی، رشد و پرورش بعد شناختی است که یکی از معیارهای ضروری اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و همچنین، دانشجویان است. اگر این بعد، پرورش یابد و بیشتر، در کانون توجه قرار گیرد، قطعاً، مسیر پیشرفت اعضا هموار می‌شود.

بعد شناختی

هیئت علمی دانشگاه و دانشجو، در کسب فضایل اخلاقی در جریان آموزش، تلاش می‌کنند و از لحاظ نظری و به‌طور عملی، ارزش و اعتبار امور اخلاقی را درمی‌یابند. همکاری استاد و دانشجو با هم و تلاش همه برای افزایش سطح معلومات یکدیگر، فضیلت ایثار و از خودگذشتگی را به افراد می‌آموزد و همه را به رعایت حقوق یکدیگر ترغیب می‌کند و مناسبات انسانی را به بهترین وجه، در محیط دانشگاه ظاهر می‌سازد (۱۸). آموزش، بارزترین فعالیت در دانشگاه محسوب می‌گردد

1. Clark

2. Salomon

به‌خوبی، برقرار شود، اهداف آموزشی و پژوهشی، با کیفیت و سهولتی بیشتر، تحقق می‌یابند (۳۱).

آخرین بعد مهم در تربیت اخلاقی، بعد رفتاری است که اهمیت آن، کمتر از ابعاد دیگر نیست. در این قسمت، محقق درصدد است پس از بیان مفهوم بعد رفتاری، به ارائه‌ی راهکار بپردازد:

بعد رفتاری

در مطالعه‌ی شخصیت انسان، چهار ویژگی اساسی تشخیص‌دانی است: ادراک یا بینش، توانایی یا قدرت، تمایل یا گرایش و رفتار یا کنش. رفتار، میوه و حاصل ارتباط سه رکن دیگر شخصیت انسان است (۳۲).

توجه به حریت اخلاقی: مقام عبدالرحمن یا حریت اخلاقی، در بالاترین سطح از سطوح تربیت اخلاقی قرار دارد. عبدالرحمان، بندگان خاص خداوند هستند که انجام اعمال اخلاقی را وظیفه‌ی خود می‌دانند و نیازی به پیامدهای عمل اخلاقی ندارند. یکی از مهم‌ترین عوامل تدریس اثربخش، تدریس برای رضای خداوند است که اگر چنین باشد، هر عضو علمی، بر حضور در کلاس، در ساعت مقرر و حتی زودتر، اقدام می‌کند و هیچ‌گاه، به کم‌فروشی، لحظه‌ای هم نمی‌اندیشد؛ چراکه هدف او این است که به ویژگی عبدالرحمانی مزین شود. تقویت گشودگی اخلاقی و تاب‌آوری: گشودگی اخلاقی، یکی از مهم‌ترین ابعاد رفتاری تربیت اخلاقی است؛ به این معنا که خدا، به‌عنوان اولین معلم انسان، در مواجهه با انسان، رحمتش بر غضب او تقدم دارد. گشودگی اخلاقی، به معنای داشتن ظرفیت و قدرت فکری و روحی، در مواجهه با مسائل و موقعیت‌های نامطلوب و ناخواسته است (۳۳). از نشانه‌های گشودگی اخلاقی و تاب‌آوری بالا، تسلیم خدا بودن، به او

حضور و غیاب دانشجویان است (۱۳). مشخص‌کردن هدف‌های تدریس، یکی دیگر از مؤلفه‌های مدیریت بهینه‌ی کلاس است. بلگراد^۳ (۱۹۷۱)، در پژوهشی، دریافت که بین واضح‌کردن هدف درس و پیشرفت تحصیلی دانشجویان، هم‌بستگی بالایی وجود دارد (۲۵). توجه به مراحل تدریس و استفاده از روش‌های گوناگون در آن، از دیگر نکات شایسته‌ی توجه در بحث مدیریت بهینه‌ی کلاس است (۲۶). به‌طور کلی، در کلاس‌هایی با تعداد کمتر از دوازده دانشجو، معمولاً، استادان، کمتر، نقش سخنران را به خود می‌گیرند و از دانشجویان، انتظار مشارکت بیشتری دارند (۲۷).

تعامل سازنده با دانشجویان: متون دینی و اسلامی، بر این امر اتفاق‌نظر دارند که تعامل با دانشجو، سبب می‌شود بین استاد و دانشجو، شکاف ارتباطی ایجاد نشود. استاد، با رفتار توأم با دوستی و مدارا، به دانشجو می‌فهماند که بین او و دانشجو فاصله‌ای دست‌نیافتنی وجود ندارد (۲۸). تعامل در فرایند یادگیری را می‌توان به‌عنوان ارتباط دوطرفه بین دو نفر یا بیشتر، با هدف کامل‌کردن تکلیفی یا دستیابی به هدفی، از طریق دریافت بازخورد و هماهنگی بر اساس مطالعات و فعالیت‌هایی که شرکت‌کنندگان در آن مشارکت می‌کنند، تعریف کرد (۲۹). بیشتر یادگیری‌ها و آموزش‌های کلاسی، از طریق تعامل صورت می‌گیرد. تعامل در کلاس، نه فقط در خدمت رسیدن به هدف‌های آموزشی است، بلکه به‌عنوان سازوکاری عمل می‌کند که از طریق آن، معلم و شاگردان، هدف‌های شخصی و اجتماعی خود را تشخیص می‌دهند (۳۰). تعامل‌ها و ارتباط‌های دانشجویان با استادان، یکی از اصلی‌ترین عرصه‌های ارتباط در محیط‌های آموزشی و یکی از مهم‌ترین سرمایه‌های دانشگاهی محسوب می‌شود و اگر رابطه‌ی استاد و دانشجو،

نداشتن کمال‌گرایی افراطی و دوری از کبر و غرور و داشتن اخلاق نیکو در کلاس، برای تربیت و رشد بعد عاطفی تلاش کنند. یکی دیگر از ابعاد تربیت اخلاقی، بعد شناختی است. بعد شناختی تربیت اخلاقی، به تدریس اثربخش و مؤلفه‌های مرتبط با آن می‌پردازد که در اینجا، می‌توان به قدرت بیان و وضوح گفتار مدرس، مدیریت بهینه‌ی کلاس و تعامل مؤثر با دانشجویان، به‌عنوان راهکار عملی، پرداخت. بعد آخر در تربیت اخلاقی، بعد رفتاری است. در این بعد، علاوه بر داشتن قضاوت‌ها و ارزیابی‌های صحیح اخلاقی، فرد می‌تواند به مقتضای دستورات اخلاقی عمل کند. توجه به حریت اخلاقی، گشودگی اخلاقی و تاب‌آوری و پرورش روحیه‌ی نقدپذیری، از مهم‌ترین راهکارهای رشد بعد رفتاری محسوب می‌شوند.

اطمینان‌داشتن و دلگرم‌بودن به وعده‌های الهی است و نشانه‌ی محدودبودن تاب‌آوری، تردید و اضطراب و تشویش است. در تربیت اخلاقی مبتنی بر شرح صدر، آرامشی نهفته است که متکی به دلگرمی و وثوق به وعده‌های الهی است و البته، یکی از تبعات شرح صدر، حسن ظن است؛ لذا، به مؤمنان، داشتن حسن ظن در برابر رویدادها، توصیه شده است (۳۴).

پرورش روحیه‌ی نقدپذیری: پذیرش انتقاد از عقاید گذشته، برای پالایش و اصلاح هر فردی، در فرایند تربیت اخلاقی، امری ضروری است و این مسأله نشانگر آن است که افراد، ظرفیت نقدپذیری و اصلاح را در خودشان رشد داده‌اند؛ بنابراین، پرورش رویکرد انتقادپذیری، باید همواره، در کانون توجه همه‌ی افراد، به‌خصوص، اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها باشد (۳۵). در بسیاری از موارد، در محیط‌های آموزشی، دانشجویان، رفتار و کردار مربیان خود را موشکافی و نقد می‌کنند. در این شرایط، بهتر است عضو علمی، در نهایت فروتنی و دور از هر گونه پرخاشگری، نقد سازنده را بپذیرد و برای اصلاح خویشتن، تلاش کند.

نتیجه‌گیری

در این مقاله، سعی شده است تربیت اخلاقی، بر اساس سه بعد مهم عاطفی و شناختی و رفتاری، بررسی شود و راهکارهای ضروری برای رشد و اعتدالی هر بعد ارائه گردد. تربیت اخلاقی، از احساسات، شروع می‌شود؛ زیرا اگر هر فردی، از ابتدا، یاد بگیرد که چگونه احساسات خود را کنترل کند، بعدها، بهتر می‌تواند عواطف خود را تحت کنترل درآورد و ابراز و کنترل احساسات، نقشی مهم در رشد بعد عاطفی تربیت اخلاقی دارد؛ بنابراین، اعضای هیئت علمی و دانشجویان، می‌توانند با رسیدن به آرامش قلبی و طمأنینه، ایجاد انگیزه در خود، طرح شوخی‌های مناسب در کلاس و حفظ روحیه‌ی شوخ‌طبعی،

منابع

- 1- Esmaeilpour H. Aesthetics and its impact on ethics education. Peik Noor Journal. 2010; 6(4):161-170. [In Persian]
- 2- Haj Babaiyan Amiri M. Methods of Applied Ethical Education in Islam from the Perspective of the Qur'an and Attrat (with emphasis on adolescence and youth). Tehran: Soroush Publications; 2016. [In Persian]
- 3- Gutek G. Book of Philosophical Schools and Educational Views, Translated by Pak Saresht MJ. Tehran: Samt; 2007. [In Persian]
- 4- Shokouhi Gh. Education and Its Steps. Tehran: Beh Nashr; 2019. [In Persian]
- 5- Amini I. Islam and Education. Tehran: Association of Parents and Educators; 2000. [In Persian]
- 6- Tabatabae MH. Tahrir Resale Alwalayeh. Translated by Hassan Hassanzadeh Amoli. Qom; 2000. [In Persian]
- 7- Kahnaji M. The role and application of components of emotional interaction in teacher-student relationships in the classroom. Leaf and Culture Journal. 2019; 2(2): 159-66. [In Persian]
- 8- Thornton S. Children Solving Problems. London: Harvard University Press; 1995.
- 9- Donalson M. Chidren's Minds. Glasrow: Fontana/Open Books; 1978.
- 10-Carr D, Haldane J. Spirituality, Philosophy and Education. New Yourk: RoutledgeFalmer; 2003.
- 11- Makarem Shirazi N. Sample interpretation. Volume 1 and 10. Qom: Imam Ali ibn Abi Talib Publications; 1981. [In Persian]
- 12- Koleini MIY. Enough principles. Volume 2 and 7. Qom: Publishing Islam; 1991. [In Persian]
13. Alavi H R. Teaching and Classing in University and School. Qom: Qom Book Garden; 2014. [In Persian]
- 14- Damghanian H, Yazdani Ziarat M .The influence of humor styles on social competence in interpersonal organizational communication. Iranian Journal of Social Studies and Research. 2015; 4(3): 409-29. [In Persian]
- 15- Meyer J. Humor as a doubledged sword: four function in humor communication. Communication Theory. 2000; 10(3):310-31.
- 16- Mozaffari R.Characteristics of a charismatic teacher as a model of effective teacher. Journal of Educational Innovation.2015; 15(58): 135-50. [In Persian]
- 17- Seif AA. Modern Developmental Psychology, Learning and Teaching Psychology. 6th ed. Tehran: Doran; 2008. [In Persian]
- 18- Shariatmadari A. Educational and Scientific Resources of Educational Centers. Tehran: Samt; 2018. [In Persian]
- 19- Bozarjmehri F, Mansourian M, Harandi Y, Bozajmehr H. Evaluation of the professional ethics of faculty members of Yazd University of Medical Sciences. Journal of Yazd University of Medical Sciences Research and Development. 2013; 8(3): 44-52. [In Persian]
- 20- Reece I, Walker S. Teaching, Training and Learning: A Practical Guide. 5th Edition. Oxford: Business Education Publishing Limited; 2004.
- 21- Capel S. Managing Your Theme and Stress: Learning to Teach in the Secondary School. 4th ed. London and NewYork: Routledge; 2005.
- 22- Bayabanghard I, Kurd Noghabi R, Saif AA. Influencing knowledge of teacher knowledge from subjects described by Student Materials and Notes. Journal of Educational Psychology. 2005; 1(2): 13-33. [In Persian]
- 23- Harchey O, Sanders Ch, Dixon D. Social Interpersonal Skills. Translated by Khashayar Beigi, Mehrdad Firouz Bakht. Tehran: Roshd; 2005.
- 24- Fathi Azar E. Teaching Methods and Techniques. Tabriz: Tabriz University Press; 2008. [In Persian]
- 25- Petty G.Teaching Today. 3rd ed. London: Nelson Thornes; 2004.
- 26- Pintrich PR, Shank DH. Motivation in Education, Theories and Research and Applications. Translated by Mehrnaz Shahraraye. Tehran: Science Publishing; 2011.
- 27- Biggs J. Teaching for Quality Learning in University. 2nd ed. Berkshire: The Society for Research into Higher Education & Open

University Press; 2005.

28- Ezzati A. The relationship between teacher and student in islam". Encyclopedia of Psychology and Education. 2011; (5)2: 35-51. [In Persian]

29- Galbbert W, Sims A. Tteacher and student interaction in online nursing education in ICT, providing choices in learner and leanings. Proceeding Ascilite Singapore; 2007: 300-8.

30- Kersley G. Online Education: Teaching - Learning Online. Translated by Amir Timouri. Tehran: Savalan Publication, 2007.

31. Bahador H, Faraji Armaki A, Ghorbani R, Dehghani E. Factors affecting student-teacher communication: The viewpoints of basic medical students. Journal of Medical Education Strategies.

2013; 6(4): 196-200. [In Persian]

32- Nasr Esfahani M. Philosophy of Ethics and Education. Isfahan: People's Culture Publications; 2001. [In Persian]

33- Sharafi MR. Ethical openness in the perspective of Islamic education. Modern Educational Thoughts. 2008; (4)1: 131-54. [In Persian]

34- Dehghan AA. One Thousand Tips from the Holy Quran. Tehran: Cultural Center Lessons from the Holy Quran; 2004. [In Persian]

35- Bourouni Kashani R; Bagheri Kh; Zibaklam F. Explaining the logical-ethical elements in Ibn Sina's social philosophy. Journal of Sinai Wisdom. 2012; 17(49): 23-41. [In Persian]

Commentary

*The Role of Faculty Members in Promoting Ethical Education in Universities*Saeideh Khojasteh*¹*1. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Payame Noor University, Tehran, Iran.***Received:** 13 June 2020**Accepted:** 28 June 2021**Published:** 7 October 2021***Corresponding Author**

Saeideh khojasteh

Address: Payam Noor University, Tehran.**Postal Code :** 193973697**Tel:** (+98) 9132950026**Email:** saeidehkhajasteh333@gmail.com**Citation to this article:**

Khojasteh S. The role of faculty members in promoting ethical education in universities. *Medical Ethics and History of Medicine*. 2021; 14: 34-42.

Abstract

The purpose of this article is to investigate the role of faculty members in promoting ethical education in universities. This article has also attempted to provide the faculty members with ethical education (emotional, cognitive, and behavioral dimensions) in the form of practical solutions. This paper includes all available internal and external sources such as books and related articles. The method of data collection has been library. The findings of this study indicate that it is important for faculty members to strive to promote students' moral upbringing while also strengthening their religious beliefs. Therefore, it is concluded that the development of emotional, cognitive and behavioral dimensions promotes ethical training in faculty and students, and they can motivate themselves, develop appropriate jokes in the classroom, and maintain a sense of humor, extreme perfectionism, avoidance of pride and good ethics in the classroom to strive for emotional development. The cognitive dimension of ethical education teaches the effective and related components that the teacher's power of speech and clarity of speech, optimal classroom management, and effective interaction with students are presented as practical solutions. In the behavioral dimension, paying attention to moral freedom, patience and moral openness, and cultivating a spirit of criticism are the most important strategies for developing behavioral dimension.

Keywords: Ethics, Ethical education, Faculty members, University